



# Misija: Latvijas jaunā simtgade

## Saturs

Gudra un eiropiska ekonomika .....	3
Izglītība un zinātne.....	3
1. Atbalsts privātā sektora investīcijām zinātnē.....	3
1.1. Nodokļu atvieglojumi zinātniski pētnieciskajam darbam.....	3
1.2. Valsts un Eiropas Savienības finansēto pētījumu programmu birokrātisko procedūru audits.....	3
2. Straujāks valsts budžeta finansējuma zinātnē ikgadējais pieaugums.....	4
3. Atbalsts populārzinātniskai publicistikai .....	4
4. Atbalsts sabiedriskās zinātnes projektiem.....	4
5. Ārvalstu filmu un TV raidījumu subtitrēšana .....	4
Ekonomikas modernizācija.....	5
1. Atbalsts uz aprites ekonomikas principiem balstītu uzņēmumu izveidei un attīstībai.....	5
Finanses un nodokļi .....	6
1. Vienkārša, skaidri saprotama, viegli administrējama un taisnīga nodokļu sistēma.....	6
1.1. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa neapliekamais minimums – neapliekams ..	6

Taisnīgums un drošība .....	7
Godīga un efektīva valsts pārvalde .....	7
1. Pūļa finansējums politiskām kampaņām .....	7
2. Priekšvēlēšanu aģitācijas regulējuma reforma .....	7
3. Valsts pārvaldes funkciju audits .....	8
4. Valsts pārvaldes atvērtie dati .....	8
5. Vienkāršots vispārīgs vienlīdzīgs reliģisko organizāciju darbības regulējums .	9

**Misija: Latvijas jaunā simtgade balstās uz vīziju par brīvas, demokrātiskas, tiesiskas, nacionālas, sociāli taisnīgas Latvijas Republikas līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību vienotā un stiprā Eiropā.**

*Brīvu Latviju veido brīvi cilvēki, pašapzinīgi un atbildīgi savas dzīves un labklājības veidotāji. Individīda brīvība ir valsts brīvības pamats, tā jāpaplašina un jāaizsargā, būtiski pārvērtējot valsts iejaukšanos ekonomikā un sabiedrības dzīvē.*

*Tiesiska Latvija ir valsts, kurā likuma un neatkarīgas, taisnīgas un uzticamas tiesas vara ir vispāratzīta vērtība, taisnīgums ir pieejams ikvienam. Valsts stingri un konsekventi iestājas par starptautisko tiesību ievērošanu un rāda priekšzīmi, godprātīgi pilda savas brīvprātīgi uzņemtās saistības, apzinoties, ka tas ir valsts pašas labākajās interesēs.*

*Nacionāla Latvija apvieno dažādu tautību cilvēkus, kas vēlas piederēt Latvijas tautai un pieņemt Latvijas Republikas Satversmē definētās vērtības par savām.*

*Sociāli taisnīga Latvija ir valsts, kurā visiem tās iedzīvotājiem ir vienlīdzīgas iespējas sasniegt savus mērķus, nodrošināt savu un savas ģimenes labklājību, un kas palīdz ikvienam, kam tas ir nepieciešams.*

Tas ir sasniedzams, sākot no 13. Saeimas, kas savu darbu sāks līdz ar Latvijas jaunās simtgades sākumu, soli pa solim izvirzot un īstenojot praktiskus, sasniedzamus un ambiciozus mērķus.

Mērķis 13. Saeimā: Gudra, droša, eiropeiska, taisnīga, iekļaujoša izaugsme un labklājība.

Lai to īstenotu, jāveic sekojoši uzdevumi:

## **Gudra un eiropeiska ekonomika**

Lai radītu apstākļus vidējās algas pieaugumam līdz 1500 eiro un sagatavotu Latviju 21. gadsimta izaicinājumiem, nepieciešama stipra **izglītība un zinātne, moderna ekonomika** un vienkārša, saprotama, viegli administrējama un taisnīga **nodokļu sistēma**.

### ***Izglītība un zinātne***

Latvijas vērtīgākais resurss ir tās cilvēki. Tikai gudri, izglītoti un kritiski domājoši cilvēki, spēcīga fundamentālā zinātne, kas palīdz izprast mūsu pasauli, un lietišķo pētījumu un tehnoloģisko inovāciju virzīta augstas pievienotās vērtības ekonomika nodrošina sabiedrības labklājību.

#### **1. Atbalsts privātā sektora investīcijām zinātnē**

Lai efektīvāk nodrošinātu zināšanu pārnesi uz uzņēmējdarbību un zināšanu sabiedrības attīstību, privātā sektora investīcijām zinātnē ir jābūt lielākām nekā valsts budžeta un ES struktūrfondu investīcijas. Šobrīd privātajam sektoram raksturīgas vismazākās investīcijas zinātnē un vismazākais zinātniskā pētniecībā strādājošo skaits. Lai to mainītu vēlamajā virzienā, nepieciešams valsts atbalsts un pamudinājums.

##### **1.1. Nodokļu atvieglojumi zinātniski pētnieciskajam darbam**

Zinātniskās institūcijas varēs vairāk savu ienākumu novirzīt tieši zinātniski pētnieciskajam darbam vai samazināt savu pakalpojumu cenas un piesaistīt vairāk pasūtītāju, un to pievienotā vērtība ekonomikā būtiski pieaugs.

##### **1.2. Valsts un Eiropas Savienības finansēto pētījumu programmu birokrātisko procedūru audits**

Samazināt pētījumu programmu projektu pieteikumu un atskaišu sagatavošanai nepieciešamo laiku un ļaut to novirzīt zinātniski pētnieciskajam darbam.

## **2. Straujāks valsts budžeta finansējuma zinātnei ikgadējais pieaugums**

Nodrošinot Zinātniskās darbības likuma 33. pantā noteikto valsts budžeta finansējuma zinātnei pieaugumu 0,15% no IKP apjomā, Latvijas zinātne vēl ilgi dzīvos bada maizē, nesasniedzot optimālu finansējuma līmeni.

**Vismaz divas reizes straujāks valsts budžeta finansējuma zinātnei pieaugums veicinās dabisko paaudžu nomaiņu, jaunu ideju ienākšanu Latvijas zinātnē un tās internacionalizāciju.**

## **3. Atbalsts populārzinātniskai publicistikai**

Populārzinātniskā publicistika ir ļoti nozīmīga sabiedrības attieksmes pret zinātni un zināšanām veidošanā. Taču kvalitatīva publicistika prasa lielu laika un cilvēkresursu ieguldījumu, tādēļ tai nepieciešams lielāks atbalsts.

**Ar sabiedriskā pasūtījuma atbalstu mediji varēs paplašināt kvalitatīvas populārzinātniskas publicistikas piedāvājumu.**

## **4. Atbalsts sabiedriskās zinātnes projektiem**

Sabiedriskā zinātne ir plašas sabiedrības sadarbība ar profesionāliem zinātniekiem dažādu jomu pētījumos. Šādos projektos tiešie ieguvēji ir gan profesionālie, gan brīvprātīgie zinātnieki. Sabiedrības kopīgais ieguvums ir gan iespēja daudz vieglāk un ar mazākām izmaksām pilnveidot izpratni par pasauli, kurā dzīvojam, gan ar praktisku līdzdalību veicināta sabiedrības izpratne par zinātni un ieinteresētība tajā investēt.

**Valsts finansējums sabiedriskās zinātnes projektiem palīdzēs plašākam cilvēku lokam līdzdarboties zinātnē un veicināt izpratni par mūsu pasauli.**

## **5. Ārvalstu filmu un TV raidījumu subtitrēšana**

Šobrīd Latvijas televīzijā pārraidītās Rietumu filmas un raidījumi tiek dublēti latviešu valodā, savukārt Krievijas – subtitrēti. Tādējādi televīzijas skatītājiem nostiprinās krievu valodas zināšanas, bet ir traucēta angļu, vācu un citu Eiropas Savienības valstu valodu apguve. Tas lielu daļu Latvijas iedzīvotāju piesaista Krievijas informācijas un mediju telpai un apdraud Latvijas nacionālo drošību.

Norvēģijas un citu valstu pieredze, subtitrējot visas ārvalstu filmas, liecina par labiem rezultātiem svešvalodu apguvē un tas nerada draudus valsts valodas pozīcijām.

**Televīzijas skatītāji uzlabos savas svešvalodu zināšanas, ārvalstu filmas un TV raidījumus skatoties oriģinālvalodā ar subtitriem latviešu valodā.**

### ***Ekonomikas modernizācija***

Pašreizējā lineārā ekonomika rada nopietnas problēmas videi un cilvēka labklājībai – resursu pārtēriņš, atkritumu veidošanās, piesārņojums. Negatīvo ietekmju mazināšanas pieejas ir izrādījušās neilgtspējīgas, jo straujais pasaules iedzīvotāju skaita un labklājības līmeņa pieaugums pieprasījumu un līdz ar to visas minētās negatīvās ietekmes dzen uz priekšu arvien ātrāk. Vienīgais ilgtspējīgi efektīvais risinājums ir ekonomikas pārstrukturizācija, to iegriežot ciklā, kurā savu dzīvi nokalpojušās preces kļūst par izejmateriāliem jaunu preču ražošanai, neradot atkritumus un maksimāli samazinot ražošanas procesa tieši un netieši radīto piesārņojumu.

Rietumos arvien vairāk gan jauni uzņēmumi uzsāk darbību, gan jau ilgstoši strādājoši uzņēmumi pārstrukturē savu darbu, balstoties uz aprites ekonomikas un biomimikrijas principiem, rezultātā samazinot izejvielu patēriņu, piesārņojumu un atkritumu apjomu. Taču tam nepieciešamas investīcijas, kā arī valsts atbalsts un pamudinājums.

#### **1. Atbalsts uz aprites ekonomikas principiem balstītu uzņēmumu izveidei un attīstībai**

Valsts aizdevums palīdzēs uzņēmumiem, kuru plānotā darbība balstīta uz aprites ekonomikas un biomimikrijas principiem, izveidoties, paplašināt vai pārstrukturēt darbību, nostiprināties tirgū un sasniegt rentabilitāti. Tas veicinās ekonomikas izaugsmi un jaunu darba vietu izveidi, samazinot resursu patēriņu un atkritumu apjomu.

## ***Finanses un nodokļi***

### **1. Vienkārša, skaidri saprotama, viegli administrējama un taisnīga nodokļu sistēma**

Nodokļu politikai ir jābūt vienkāršai, skaidri saprotamai, viegli administrējamai un taisnīgai. Tas veicina uzticēšanos valstij un motivāciju maksāt nodokļus, atvieglo nodokļu administrēšanu un ietaupa laiku un naudu gan valstij, gan privātpersonai, un veicina nodokļu iekasēšanas efektivitāti.

#### **1.1. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa neapliekamais minimums – neapliekams**

Ik gadu tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju pārmaksā Iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN) un nākamā gada pavasarī iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam (VID) Gada ienākumu deklarācijas, lai to atgūtu. Tas nereti rada nepanesamu slodzi Elektroniskajai deklarēšanas sistēmai (EDS). Turklāt cilvēkiem ir pārāk ilgi jāgaida, lai atgūtu no valsts naudu, kas tiem nemaz nebija jāmaksā, un cilvēkiem ar zemiem ienākumiem katrs *euro* cents ir izšķirošs.

2017. gadā īstenotā nodokļu “reforma” ir radījusi virkni papildus grūtību un neskaidrību, kas rada nopietnas problēmas pat pieredzējušiem grāmatvedības un finanšu vadības profesionāļiem.

Latvijai jāpārņem daudzviet Rietumeiropā un ASV īstenotā prakse, ka ienākumus, kas, skaitīti visi kopā, nepārsniedz likumā noteikto ar IIN neapliekamo minimumu, ar IIN neapliek. Apkopojot vienotā pastāvīgi aktualizētā datu bāzē dažādos valsts reģistros esošo informāciju par iedzīvotāju deklarētajiem ienākumiem, ir iespējams IIN iekasēt no brīža, kad konkrētā nodokļu maksātāja ienākumi pārsniedz likumā noteikto ar IIN neapliekamo minimumu. Tas ļautu cilvēkam uzreiz saņemt visu nopelnīto naudu, samazinātu IIN administrēšanas izmaksas, kā arī motivētu cilvēkus deklarēt pilnībā visus savus ienākumus.

**Iedzīvotāji nepārmaksās Iedzīvotāju ienākuma nodokli, jo par ienākumiem, kas nepārsniedz neapliekamo minimumu, to neiekasēs.**

# Taisnīgums un drošība

Taisnīga un droša valsts sākas ar godīgu un efektīvu valsts pārvaldi.

## *Godīga un efektīva valsts pārvalde*

Godīgu un efektīvu valsts pārvaldi, kas strādā sabiedrības labā, nodrošina sabiedrības līdzdalība, 'naudasmaisu' ietekmes politikā un korupcijas izskaušana, un birokrātijas samazināšana.

### **1. Pūļa finansējums politiskām kampaņām**

Pašreiz iespējas piesaistīt finansējumu politiskajām, īpaši priekšvēlēšanu, kampaņām praktiski aprobežojas ar salīdzinoši nelielu turīgu personu ziedojumiem. Tas rada pamatu šaubām gan par ziedotāju patiesajiem motīviem atbalstīt konkrētās partijas un kandidātus, gan par ievēlēto amatpersonu godaprātu, pieņemot konkrētus lēmumus. Savukārt paplašināt ziedotāju loku traucē gan Latvijas sabiedrības salīdzinoši zemais labklājības līmenis, gan Latvijas sabiedrības ļoti augstā neuzticēšanās politiķiem un politiskajām institūcijām.

Tai pat laikā ir ierobežots gan ziedojumu, gan priekšvēlēšanu kampaņas izdevumu apjoms un veikti citi pasākumi 'naudasmaisu' ietekmes politikā mazināšanai. Loģisks solis būtu ļaut priekšvēlēšanu – gan partiju un partiju apvienību saraksta, gan individuālu kandidātu – un citām politiskajām kampaņām piesaistīt pūļa finansējumu (*crowdfunding*).

**Daudz plašāks cilvēku loks varēs iesaistīties politikā, savai kampaņai piesaistot pūļa finansējumu.**

### **2. Priekšvēlēšanu aģitācijas regulējuma reforma**

Pēdējo pāris gadu notikumi ar sociālo tīklu, īpaši *Facebook*, izmantošanu dezinformācijas kampaņām un vēlēšanu ietekmēšanai, aktualizējuši nepieciešamību mainīt priekšvēlēšanu aģitācijas regulējumu, īpaši attiecībā uz aģitāciju internetā, lai tas atbilstu jaunajai interneta un sociālo tīklu veidotajai realitātei. Tam ir gan jānodrošina priekšvēlēšanu aģitāciju uzraugošajām institūcijām iespējas efektīvi izsekot aģitācijas kampaņu izdevumiem un pārbaudīt to finansējuma izcelsmi,

nodrošinot, lai vēlēšanu process ir brīvs no nelegitīmas negodīgu personu un ārvalstu ietekmes, gan jāatbalsta radošas un inovatīvas aģitācijas kampaņas ar nelielu budžetu. Tas ļautu ienākt politikā un startēt vēlēšanās daudz plašākam cilvēku lokam, palielinot konkurenci uz vēlētiem amatiem un ideju piedāvājuma lomu.

**Plašāks cilvēku loks varēs kandidēt vēlēšanās pateicoties būtiski samazinātiem juridiskiem un finansiāliem šķēršļiem.**

### **3. Valsts pārvaldes funkciju audits**

Brīvas valsts pārvaldes iekārtai ir jāstrādā sabiedrības interesēs, aizsargājot katra cilvēka brīvību un tiesības, sniedzot sabiedrībai pakalpojumus, ko tieši tā spēj veikt visefektīvāk un pēc iespējas mazāk iejaucoties ekonomikā un sabiedrības dzīvē. Kritiski jāpārvērtē, kādus uzdevumus mēs savas valsts pārvaldei esam deleģējuši, vai tie ir nepieciešami un kā tos paveikt pēc iespējas efektīvāk?

### **4. Valsts pārvaldes atvērtie dati**

Informācijas atklātības likums paredz, ka iestāde pēc savas iniciatīvas, ja uzskata to par lietderīgu, vispārpieejamu informāciju var publicēt internetā atvērto datu formātā kopā ar informācijas metadatiem. Realitātē vairākums iestāžu vispārpieejamo informāciju publicē vai dara pieejamu formātos, kas izslēdz atkalizmantošanu.

Valsts pārvaldes radītās vai tās rīcībā esošās informācijas maksimāli brīva pieejamība sabiedrībai ir demokrātijas pamatprincips, tas palīdz valsts pārvaldei pilnveidot tās sabiedrībai sniegto pakalpojumu kvalitāti, nodrošina tās godprātīgu darbību, kā arī veicina sabiedrības līdzdalību valsts pārvaldes darbā. Vispārpieejamas informācijas atkalizmantošanas ierobežošanai nav nekāda pamata, tādēļ valsts un pašvaldību iestādēm internetā publicētajai vispārējai informācijai jānodrošina piekļuve atvērto datu formātā.

**Lai atvieglotu sabiedrības līdzdalību valsts un pašvaldību darbā, valsts pārvaldes un pašvaldību iestādes visu vispārpieejamo informāciju publicēs atvērto datu formātā kopā ar informācijas metadatiem.**



## **5. Vienkāršots vispārīgs vienlīdzīgs reliģisko organizāciju darbības regulējums**

Nosakot baznīcas un valsts šķirtību, Latvijas Republikas Satversme noteikusi valstij pienākumu nodrošināt visiem tās iedzīvotājiem vienlīdzīgu brīvību praktizēt savu reliģisko ticību. Regulējot reliģisko organizāciju darbību, valsts attieksmei ir jābūt vienlīdzīgai pret visām reliģiskajām organizācijām. Nav pieļaujams kaut kādu iemeslu dēļ daļai reliģisko organizāciju radīt labvēlīgākus apstākļus un to intereses izcelt virs citu reliģisko organizāciju interesēm.

**Visām reliģiskajām organizācijām būs vienlīdzīgas iespējas praktizēt savu ticību vienkāršota vispārīga regulējuma ietvarā.**